

Bevarandeplan för Natura 2000-området Bäcknäs

Fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-12
Namn och områdeskod: Bäcknäs, SE0810510
Kommun: Lycksele
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)
Övrigt skydd: Biotopsskydd
Markägare: Privat
Förvaltare: Skogsstyrelsen
Area: 1,1 ha

Karta

Bäcknäs
Områdeskod: SE0810510
Kommun: Lycksele
Area: 1,1 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

0 0,1 0,2
Kilometer

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

9050 Näringsrik granskog 1,1 ha

Utpekade arter enligt Art- och habitatdirektivet

1902 Guckusko
1949 Norna

Beskrivning av området

Natura 2000-området Bäcknäs ligger längs E12an, ca 46 km NV om Lycksele och ca 600 m SO om byn Bäcknäs. Området ligger mellan E12an och järnvägen och består av en svag nordsluttning med rörligt markvatten. Skogen är en medelålders, näringsrik granskog med ett stort lövinslag och ett rikt fältskikt. Här växer Natura 2000-arterna guckusko och norna, samt andra orkidéer som grönkulla och brudsporre.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Den näringsrika granskogen samt förekomsterna av guckusko och norna.

Motivering

Områden med produktiva, relativt opåverkade naturskogar är idag ovanliga i dagens storskaliga skogsbrukslandskap. Norna och guckusko är arter som påverkas starkt negativt av modernt skogsbruk. Det är därför viktigt att Bäcknäs och liknande områden skyddas.

Prioriterade åtgärder

Inga åtgärder är i dagsläget aktuella. Om skogen blir för sluten för orkidéerna kan det bli aktuellt att försiktigt öppna upp den.

Beskrivning av utpekade naturtyper

9050 Näringsrik granskog

Den näringsrika granskogen växer oftast på basisk berggrund med rörligt markvatten. Fältskiktet är i huvudsak präglad av de näringsrika förhållandena och är ofta artrikt. I Bäcknäs är skogen förhållandevis ung och med stort inslag av björk, gråal och tall. Den har fina strukturer med mycket skiktning och luckighet. Här finns ett flertal orkidéer, såsom grönkulla och brudsporre, samt andra intressanta arter som tibast, finbråken och fjällskära.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara ogynnsamt. Träden är generellt unga, skogen är starkt påverkad av skogsbruk och saknas till stor del död ved. Om de lämnas för fri utveckling kan de relativt snabbt utveckla stora värden tack vare de näringsrika förutsättningarna.

Bevarandemål

Hydrologin spelar en mycket viktig roll och ska inte försämrans genom t.ex. dikning eller terrängkörning. Naturtypen ska huvudsakligen präglas av naturliga processer och träd i olika åldrar och dimensioner ska finnas. Död ved ska finnas i stor mängd och olika grader av nedbrytning. Norna och typiska arter ska finnas. Arealen ska inte minska.

Beskrivning av utpekade arter

Guckusko 1902

Guckuskon växer helst halvöppet på mark med rörligt markvatten och god näringstillgång. I norr påträffas den främst i granskog med större eller mindre inblandning av lövträd, och den växer gärna i ljusare delar av skogen som gränsar mot öppna myrar.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Området är dock litet och omgivet av hyggen och ungskogar, vilket kan påverka arten negativt.

Bevarandemål

Populationen i området ska vara livskraftig och inte minska i antal eller utbredning.

1949 Norna

Norna växer i frisk till fuktig barrskog. Växtplatsen utgörs normalt av sluttningar med rörligt, basiskt markvatten på kalk- eller grönstensunderlag. Oftast är det halvöppna lokaler där det finns rikligt med död ved i sent nedbrytningsstadium.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Området är dock litet och omgivet av hyggen och ungskogar, vilket kan påverka arten negativt.

Bevarandemål

Populationen i området ska vara livskraftig och inte minska i antal eller utbredning. Livsmiljön ska ha en naturlig hydrologi och ett fuktigt mikroklimat. Skogen den lever i ska hysa träd i olika åldrar och dimensioner, samt rikligt med död och döende ved.

Hotbild

Hyggena och ungskogen som nästan helt omger området kan ha negativ påverkan. Kantzonerna blir varmare och torrare vilket kan hota orkidéerna. Troligen påverkas hela området av kanteffekter eftersom det är så litet. Diket längs järnvägen kan utgöra ett hot mot områdets hydrologi. Att området är litet och isolerat kan även hota spridningsförmågan hos orkidéer och andra arter.

Avverkning eller andra skogsbruksåtgärder skulle förstås innebära ett stort hot, men eftersom området är skyddat som biotopskydd får inget skogsbruk förekomma här. Plockning och uppgrävning av orkidéerna är olagligt och kan utgöra ett hot. På sikt kan skogen bli alltför sluten för att norna och guckusko ska trivas.

Klimatförändringar riskerar på sikt att påverka nederbörd, temperatur, snötäcke osv. så mycket att vissa arter, artgrupper eller hela system minskar eller försvinner.

Övriga verksamheter och åtgärder som kan påverka områdets värden innefattar terrängkörning och annat markslitage; exploatering såsom väg- och anläggningsbyggen; täktverksamhet såsom berg- och torvtäkt; kalkning och gödning. Dessa och liknande verksamheter kan påverka området även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Bäcknäs är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken. Området är även skyddat som biotopskydd av Skogsstyrelsen.

Guckuskon och nornan är fridlysta enligt Miljöbalken 8 kap 1-2 § med stöd av 7§ Artskyddsförordningen (2007:845). Det är förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt skada fridlysta växter.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder är i dagsläget aktuella. Om skogen blir för sluten för orkidéerna kan det bli aktuellt att försiktigt öppna upp den.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.